

**POSLEDNÍ
POVODÍ**

str. 84

**DĚTSKÁ
SCÉNA****BUBLINA** str. 85+86

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

číslo - 6

čtvrtek - 20. června 2002

TRUTNOV

VODA NA MLÝN

Čeho se vám nedostávalo na letošní DS?

■ Spánku.

Klára tobogánka

■ Césara.

Kleopatra

■ Vůbec ničeho. Jsem překvapená ...jela jsem s netrpělivostí a očekáváním a strašně se

mi tady všechno naplnilo, protože všechno bylo. Včetně obrázků v Deníku, jak je dělaný časopis, jak se děti snažily, jak lektori vedou semináře, jak lektorský sbor při besedách povídá... všechno se mi líbilo.

Darina Martinovská

■ Já jsem tu od včerejšího večera a mám

jedinou drobnou výtku, šel jsem spát hladový.

anonym

■ Hudradla se mi nedostává.

Irena

■ Koupání, stínu, času, vody... . Hudby, muziky... možná dnešní koncert to zachrání.

anonym

- To je na mě strašně složitá otázka.
anonym
- Na letošní Dětské scéně mně scházela dvakrát delší noc. A taky o půl hodiny delší diskusní klub, aby se mohla rozvinout debata. Myslím, že to je výborný systém, když se debatuje napřed v semináři...ale chápu, že je to všechno nabitě.
Miloš
- Deště, bouřky, hromy, blesky, prostě strašného napětí, které tady vůbec nebylo. Ve všem všudy.
Yvona Čermáková
- Na nic si nevzpomínám. Snídaně.
Eva Machková
- Tomáše Doležala a dalších přátel, kteří tu nejsou. Ale nejvíce mi chyběla Dana Svozilová
Honza Karaffa
- Já jsem byla velice spokojená skoro se vším... nemůžu říct, že bych byla s něčím nespokojená. Myslím, že je to zorganizované velice dobře, navíc jsem starý bard a vím, kam mám jít, kde mám být a tak, takže si dovedu zařídit,

- co potřebuju. Dostalo se mi názorů lidí, kterých si velice vážím.
Hana Mocková
- Pokud bychom chtěli něco vylepšovat, dalo by se uvažovat o větším programu na sblížení dětí a všech těch lidí, kteří to dělají.
Míla
- Já jsem poměrně spokojená tím, že jsme mohli pobýt více dní. Že to není jen příjem, odehrát a odjet. Jsem spokojená, že děti měly svůj večer, takže navázaly přátelství a lásky, a jsem spokojená s formou diskuse s porotou. Zdálo se mi málo pozvaných dětí na dopoledních představeních. Vzpomínám, jak se hrálo před plnými sály a bylo to o moc lepší. Taky bych ocenila předem nabídku malých sálků na hraní.
Irena Konývková
- Sakra..... Já nevím. Já jsem spokojen. Velmi spokojen. Jedině snad to mi vadí, že recitátoři tady nezůstávají až do konce.
Jonáš
- Trochu oddechu od těch intelektuálních aktivit.
anonym

- To nemůžu říct.
anonym
- Více jídla pro děti.
anonym
- Aby to bylo delší. Krátká doba, ještě bychom zůstali.
Jitka
- Hrozně moc to rychle letí a já vůbec nevím, co je za dny.
anonym
- Můj soubor mi tu scházela. Byla bych ráda, kdyby viděli to, co dělají ty ostatní.
Dana Žáková
- Špatné nálady.
anonym
- Čas na to dojit si na koupaliště.
anonym
- Čas na to, aby člověk mohl všechno vstřebat. Valilo se jedno za druhým... ale je dobře, že to tak bylo.
Martina Longinová

BYSTRINY A PĚŘEJE

Dílna DC – Hudba v divadelním představení – Petra Svozilová (ateliér dramatické výchovy Divadelní fakulty JAMU Brno)

Hned v úvodu celé dílny, na kterou ve středu ráno přišlo do budovy ZUŠ na náměstí 10 dětí ze souborů, začala Petra Svozilová klást otázky zjišťovací i doplňovací. Jste tady? Proč jste sem přišli? Chtěli jste přijít sami? Řekl vám to vedoucí? Máte rádi hudbu a zpěv? Co myslíte, že se tu bude dít?

Před prostým výčtem a popisem jednotlivých cvičení si neodpustím tuto poznámku. Celé dopoledne bylo perfektně připraveno, ale mělo něco navíc. Petra, která zjevně věděla, kam chce děti na konci dílny dovést, se neupnula ke svému plánu a nadržela se jej zuby nehty. Reagovala bystře a instinktivně na velmi unavené děti. Celou první polovinu dílny zcela změnila, tak dlouho hledala styčný bod mezi ní a dětmi, až jej našla, s dětmi se potkala a nakonec jim předala, co si předsevzala. Možná to nebylo úplně vše, ale jistě toho bylo víc, než by byly děti ochotny přijmout, kdyby Petra nekompromisně trvala na své přípravě.

Na všechny otázky pokládané v úvodu odpovídaly děti spontánně, ačkoliv (nutno podotknout) někteří tvrdili, že rozhodně zpívat nebudou. Po již zmíněných pokusech o realizaci naplánovaného, si všichni vyslechli čtyři asi

dvouminutové ukázky. Šlo o inspirativní skladby filmové hudby Michaela Nymana. Úkolem dětí bylo zapsat všechny asociace, které jim hudba evokuje. Následoval rozbor jednotlivých skladeb na základě zapsaných poznámek. Usezené děti celkem ochotně uvítaly rozhýbání za zvuků bubny, a když jim byly nabídnuty rytmické nástroje, za jejichž zvuku improvizovala lektorka na klavír, zaujetí dětí se stalo viditelným a nakažlivým. Každý ze členů skupiny, složené ze čtyř asi čtrnáctiletých dívek a šesti desetiletých dětí, se představil jménem do rytmu bubny, dokonce i další instrukce děti dostávaly od lektorky v rytmu bong. To děti aktivizovalo pro další práci. Od této chvíle spolupracovaly velmi dobře.

Opět se všichni navrátili k již rozebraným skladbám a vybrali si podle libosti jednu, na které by chtěli dále pracovat. Vznikly tak čtyři dvou a tříčlenné skupinky, jejichž úkolem bylo vytvořit hrou beze slov situaci, jež by odpovídala sdělení hudby. Podmínkou bylo, aby byly schopni scénku několikrát přesně zopakovat. Všechny skupiny si navzájem předvedly své scénky a pojmenovaly si je navzájem, pak je opět zahrály, ale do hudby, a snažily se pojmenovat, k jakému posunu v jejich vnímání hudba přispěla. Do třetice děti sehrály svoje výstupy do zcela odlišné skladby a opět hledaly a pojmenovávaly, jak se změnil charakter jejich sdělení. Tak tedy došlo k tomu, že scénka nazvaná Stavba pyramidy byla přejmenována na Namáhavá a otrocká stavba pyramidy, a nakonec její název zněl Komédie o stavbě domu či Mravenci. Děti velmi objektivně pojmenovaly, že hudba v inscenaci posiluje nebo zcela mění významy sdělení. Ještě před přestávkou si vyslechly od své lektorky, na které v tuto chvíli již visely očima, krátkou promluvu o dalších prostředcích utváření misanscén.

Druhý blok práce byl zahájen společnou četbou dvou Tolkienových veršů:

*Kam do daleka
cesta vás moří
proudí si řeka
hvězdy už hoří*

*kam s těmi ranci?
Smutek vás chytá
elf s pannou v tanci
poutníka vítá.*

*Propal ubrus
jenom směle
vylej mlíko ve spíži
kostí vysyp u postele
víno flákní do díží
šálky házej do hmoždíře
pak je roztluč palici
když nestačíš na talíře
koulej s nimi světnici.*

Úkol vytvořit píseň děti poněkud zarazil, ale Petra jim nabídla pomocnou ruku. Pro texty společně hledali jejich náladu a tempo, ve kterém by píseň měla znít, potom vybírali z pěti rytmických doprovodů, nahraných na CD nosiči, dále se shodli na tónině, ve které se bude jejich skladba hrát (opět se uplatnila lektorčina schopnost klavírní improvizace), a nakonec se většina dětí odvážně pustila do pokusů složit melodii písně. Zpívaly do připraveného mikrofonu a znělo to opravdu dobře, za doprovodu rytmických nástrojů. Na vokály se již nedostalo, někteří hudebníci museli končit přesně na čas, a tak přišel poslední úkol. Vytvořte svou vlastní píseň. Některá ze starších děvčat uměla hrát na klavír, ostatní skládali text a tvořili. Zajímali-li by někoho text vzniklé písně, doporučuji každému z hloubavých čtenářů, aby se pozorně začel do stránek Tobogánu.

Zaznamenal Zdeněk Remorkář

Z TŮNÍ A HLUBIN

Rozhovor s Danou Jandovou a Danou Žákovou, lektorkami dětského diskusního klubu

■ Jak se vám líbí na letošní DS?

Dana Ž: V Trutnově jsem poprvé, na Dětské scéně jsem byla naposledy před pěti, šesti lety. Pokaždé vidím něco nového, získávám nové zkušenosti při práci v dílně. Mám teď možnost vidět to trochu z jiného úhlu. Pomáhá mi to srovnat si věci v hlavě.

Dana J: Mně se tu líbí atmosféra. Mám pocit, že to je přehlídka, která je úžasně uvolněná. Není tu ta upocená atmosféra typu honem honem. Je pro mě hodně pracovní. Zajímavá nová zkušenost při práci s dětmi.

■ Jak se vám pracuje v dětském diskusním klubu?

Dana J: Já jsem si nedovedla představit, že to bude tak náročné. Pokaždé je to jiné. Záleží to třeba na věkové kategorii dětí. Někdy jsem spokojená a někdy si zoufám. Mám smíšené pocity. Někdy se ta reflexe nemůže dát dětem "natvrdo". Takže se člověk snaží je dovést k tomu, že v představení nějaký problém může být. Je to náročné pro děti (jsou třeba hodně unavené) i pro nás. Snažíme se hlavně navázat kontakt tak, aby nedošlo ke křivdění. Opravdu jsem takovou náročnost nečekala.

Dana Ž: Ani já jsem si nedovedla představit, co vlastně tu budu dělat a den ode dne je to lepší. Nabírám zkušenosti. Není cílem otrávit dětem život, protože za spoustu věcí nemůžou.

■ Co vás potěšilo na dětském diskusním klubu?

Dana Ž: Měla jsem strach, že všechno budeme muset z dětí dolovat. A ony děti dovedou docela trefně diskutovat o věcech, které si říkali dospělí. Umí přesně formulovat. To mě velice těší.

Dana J: Potěšilo mě, jak se ke mně děti velice přátelsky hlásí, i když se potkáme pak později. Takže mám pocit, že jsme k něčemu opravdu společně došli.

■ Jakou máte rády vodu a proč?

Dana J: Je to různé, teď bych asi řekla, že studenou (smích). Ale jindy slanou a teplou.

Dana Ž: Já bych se ráda viděla na lodi. Vodu mám raději chladnější. Hlavně po ránu, abych se probudila.

vodoměrka a kosatnice

NA SOUTOKU

záznam z veřejné diskuse o inscenacích souboru 5. bloku

Představení bylo dnes sice pouze jedno, ale potoků se v soutok spojilo více. K představení Japonských pohádek se totiž vyjadřovaly všechny seminární skupiny (až na seminář A, který v poledne svou činnost ukončil).

Japonské pohádky – Ty-já-tr (CO?!), DDM Praha 7

■ Potok první – informace vedoucí souboru Radky Tesárkové:

V představení hrají děti ze 2. – 7. třídy základní školy. Část souboru pracuje prvním rokem. Začali jsme čtením pohádek, které jsme překládali z angličtiny. Nejdříve byly pohádky 4, do inscenace zbyly 2. Celou práci vedl japonský režisér.

■ Potok druhý – náměty semináře B:

Zaujal nás scénický prostor, ale není zdůvodněný. Funguje jen někdy, např. v případě střetu démonů a vesničanů. Bylo zapojeno hodně dětí a to je dobře. Hudba byla kvalitní. Předloha byla neobvyklá – ale proč tyhle dvě pohádky? Objevily se dobré nápady (např. stínohra), ale nebyly maximálně využity. Rekvizity nebyly sjednoceny – některé byly imaginární a jiné reálné, působilo to nesourodě. Japonská stylizace byla malá. Některé děti vypadávaly z rolí.

■ Potok třetí – náměty semináře C:

Představení nebylo čisté – ani české, ani japonské. Vše se prolíná dohromady. Hudba, pohyb, použité prostředky. Příběh byl demonstrován, nepovedlo se vyjádřit vztahy, zažít a prožít je.

■ Potok čtvrtý – náměty semináře D:

Děti hrálo sice hodně, ale nebyly zapojeny v tahu příběhu. Nabízí se otázka: jak velká část inscenace odpovídala japonskému stylu a jak velká evropskému? Nevíme sice, jak hodně se soubor věnoval Japonsku, ale i my tušíme, že některé detaily jsou spojeny s rituály, které mají svůj přesný symbolický význam (např. členka je spojena se symbolickými rituály, ale tady znamená jen kus oděvu). Některé stylizované pohyby byly velmi krásné, ale nebylo jasné, do jaké míry se hledal význam gest a symbolů.

(komentář vedoucí: Nori byl okouzlen nápady, které děti vkládaly do jeho představ. Všechno se tak promíchalo.)

■ Potok pátý – názory lektorského sboru:

Látka byla zajímavá a táhla. Tvar byl příliš komplikovaný. Přínosné bylo střídání dětí v rolích. Látka však byla zpracována bez ohledu na archetypální a kulturní souvislosti, a to je škoda. První pohádka působila morbidně. Kdyby byla zpracována v japonském duchu, vyznívalo by to úplně jinak (jezevec má pro Japonce určitě jiný význam). Představení chyběl řád v použití výrazových prostředků. Úvod byl nastolen realisticky, další vstupy byly stylizované. Nebylo jasné, kudy se příběh bude dál ubírat. Přitom vznikalo hodně zajímavých obrazů, ale jejich propojením nevznikal logický celek (např. bylo

možné číst: démoni vybili vesnici – včetně Momo Tara a jeho rodičů, pak vlezli do broskve, ale Momo Taro se nečekaně vrátí a začne s nimi bojovat. Tak to ale určitě nebylo myšleno.) Postavy nebyly přesně motivovány. Rozdělení na více hracích prostorů fungovalo jenom někdy. Z toho všeho vyplývá základní otázka: o čem se mělo hrát?

■ Klokot vody na soutoku:

V případě první pohádky se přenášel příběh, ale ne jeho význam. Tak byla látka zploštěna a při jejím čtení vznikly nejasnosti.

Stylizace fungovala v případě hudby a pohybu.

V Japonsku hraje hudba velkou úlohu a může zastupovat i postavu, tady tomu tak ale nebylo.

Jazyková stránka byla také nejasná (poznámky typu: "Blbý, co?" byly z jiného světa). Nabízí se proto otázka, do jaké míry existuje textový scénář inscenace, zda děti neměly příliš velkou volnost v jazykovém projevu.

(komentář vedoucí: Od překladu jsme se přes etudy dopracovali k textu, který se fixoval. V současné době ale děti používají i slova, která ve scénáři nejsou.)

Děti hrají vždy jenom část role určité postavy. Znají ji celou? Proč si role předávají?

(komentář vedoucí: Je to štafeta, aby měl každý šanci zahrát si kousek.)

Předávání rolí ale něco znamená. Nabízí významy.

(komentář vedoucí: Je to pedagogický záměr, ne divadelní.)

Divka, která obstarávala projekci na meotaru, působila rušivě.

(komentář vedoucí: Dosud to nikdy nedělala. Zastupovala nemocného člena souboru, proto to bylo tolik vidět.)

Měli jsme si všimnout lodičky na stropě nebo ne?

(komentář vedoucí: Ano, měli.)

Většina diváků si jí vůbec nevšimla. To byla škoda.

Symbolů bylo opravdu příliš mnoho. Ty se mísily mezi sebou. To nám znemožňovalo čtení pro nás už tak obtížně čitelných japonských pohádek.

Než byla diskuse zcela dokončena, byli její účastníci vyzváni k tomu, aby se vyjádřili k její podobě. Z názorů seminaristů vyplynulo, že se tento model debat osvědčil, a byl shledán funkčním. I lektorský sbor se vyjádřil, že se mu dobře spolupracovalo nejen mezi sebou, ale i se seminaristy.

Budiž tedy poslední větou rubriky na soutoku tato:

Konec dobrý, všechno dobré! Šťastnou cestu zpět k vašim říčkám, potokům, rybníkům a tůňkám.

kosatnice Iva

Ubogám

NEZÁVISLÝ VODNÍ, PODVODNÍ, PŘÍVODNÍ A NÁVODNÍ LIST NEDOSPĚLÝCH ÚČASTNÍKŮ DĚTSKÉ SCÉNY
ČÍSLO - VII ČTVRTEK - 20. ČERVNA 2002

SPLÁCHNUTO

PŘEDSTAVENÍ NAŠA DIVÁ BÁRA:

Byla vidět chuť, s jakou to účinkující hráli. Hezký zpěv a bezvadná znalost nářečí. Dobře do toho prostředí zapadají kostýmy. Oceňuji, že tam je živá hudba (nahrávka by tam nesedla), Divá Bára by mohla mít trochu zvýrazněné oči.

P.S.: Mějte se všichni krásně!

Krabík

PŘEDSTAVENÍ O LAKOMÉ BARCE

Známý příběh byl zajímavě ztvárněn. Dobrý nápad použití loutek a kulís. Pár vtipků mi připadalo zbytečných (bylo jich tam až moc). Bylo hezké, že to holky hrály s chutí.

Krabík

PŘEDSTAVENÍ ŠKOLA ROKU 1902

Podle mého názoru jsou to mladší, šikovné děti. V představení sice byly chybičky a menší výpadky paměti (to se stává úplně všem, tak si z toho nic nedělejte). Ale mohli byste to hrát přesvědčivěji. Přeju vám hodně štěstí.

Krabík

PŘEDSTAVENÍ JAPONSKÉ POHÁDKY:

Dobré masky, hezky udělané, pěkné písně.

???

Působivé představení, hezky provedená scéna, pěkné kostýmy, no prostě fajn. Akorát mám jednu výhradu k textu, a to hrubé výrazy. Jinak to bylo fajn.

Krabík

Bylo to hezký, víc to první. Líbily se mi masky. Holky hrály kluky, i když měli tolik kluků. Líbilo se mi, jak se střídali. Bylo to hezký jednoduchý, hezky mluvili. Hezký byl hrnek s nožičkama.

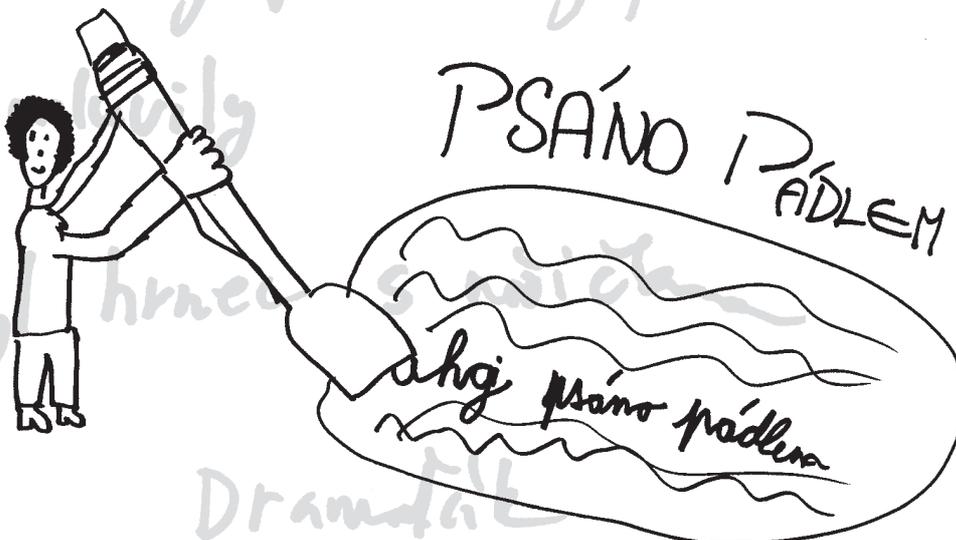
dramaták z Horního Maršova

HUDEBNÍ DÍLNA:

No... ehm... jak bychom...Prostě... bylo to boží. Tečka.

Akce+hudba = divadlo. Tečka.

Ada a Mary z Červa Ovanohy

STÁHLI JSME POD HLADINU

LUBOŠE ZE SOUBORU DOHRÁLI JSME.

Jaké byli vaše první pocity z představení?

Luboš: Všichni jsme byli ze začátku vyšokovaní z počtu diváků i ze zvyšující se úrovně trutnovské Dětské scény. Nakonec jsme se rozdýchali a hráli.

Jak dlouho jste nacvičovali Divou Báru?

Luboš: Od října.

Jak jste přišli zrovna k Divé Báře?

Luboš: Vybírali jsme z několika námětů a knížek. Nakonec jsme hlasováním rozhodli pro Divou Báru.

Kolik je hodin?

Luboš: 15.55.

Tak to asi půjdeme...

Luboš: Jo.

(pokračujeme po představení)

Jak se ti tady na přehlídce líbí? (celkově, nálada v souborech atd.)

Luboš: Každým rokem stoupá úroveň. Představení jsou zase lepší... a lepší...

Co bys řekl závěrem?

Luboš: Nashle. Slunce v duši.

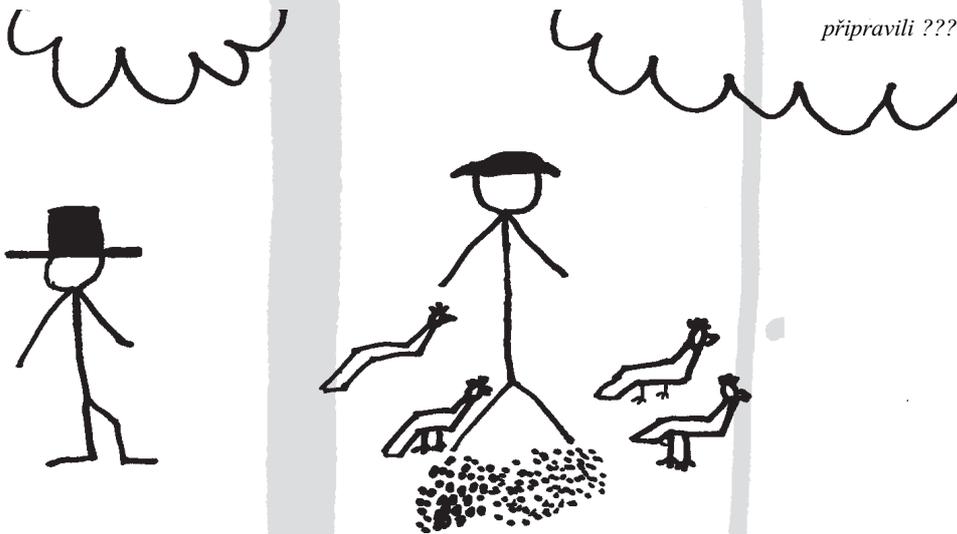
rozhovor připravili ???

ZKAPALNĚNÍ

NÁHODNÝCH ÚČASTNÍKŮ DĚTSKÉ SCÉNY.

Jaká bys byl/a voda a proč?

- vodopád – síla, svoboda, na nic si nehraje
- vodní vír – rychlost, všechno se míchá a točí, síla, dynamika
- řeka – důstojnost, svoboda, síla
- rosa – je taková ... inspirující
- horský potůček – rychlý, prudký, teče si, kam se mu zachce, je naprosto nevázaný, pohodový
- studánka – čistá a klidná, v chladivém lese, jak psal Skácel

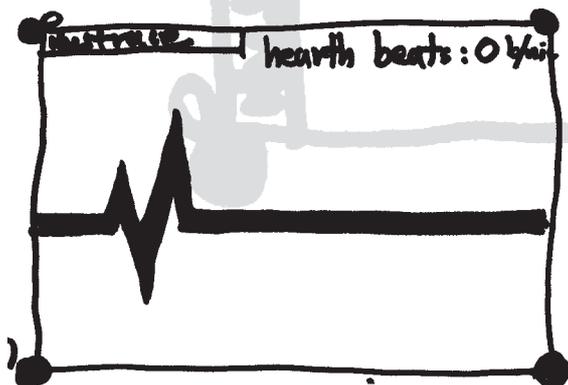

LETOŠNÍ DĚTSKÉ SCÉNY.

Jaká voda by byla letošní Dětská scéna?

- bouřlivá, protože tu bylo hodně zajímavých, ale i veselých věcí
- barevná, perlivá, osvěžující
- od chlorované z kohoutku až po krásný pramen
- barvy duhy
- skvělá, osvěžující... ani ne horká, ani ne studená
- stojatá
- stojatá a občas vyšplouchne bublina
- bylo to vtipný, dobré rekvizity
- teplá
- příjemně vlažná koupel
- mírně tekoucí, s občasnými vyvěřelinami
- kalná
- průzračná, perlivá, čistá, vířící
- rybník, stojatá voda
- docela čistá, bystře proudící a chladivě osvěžující
- normální sladká
- vlažná z vodovodu
- průměr
- nevím
- boršč, ve kterém plave všechno možný
- všechny druhy alkoholu dohromady
- sladká
- horká
- divoká
- dobrá jako teďkon

Anketu připravili: Water Elemental, Voda se Štávou a Pacific Blue alias Narcotic Green

SPLÁCHNUTO

HUDEBNÍ DÍLNA

napsal: Žampus

Zprvu jsem jako „poloviční“ člen redakce **Deníku Dětské scény** jen nečinně přihlížel jako vždy, ale u této dílny jsem to nevydržel a po přestávce (11. hodina) jsem se přidal. Už od začátku mě tato dílna zaujala, ale neodvážil jsem se podvolit svým emocím a jít za nimi. Ze začátku účastníkům této dílny plavčice Petra řekla, ať si udělají básničku na svoje jméno. Ale nikdo si s tím nevěděl rady, tak naladila na jinou notu. Pustila na věži určitý rytmus, něco do toho říkala a oni to museli v rytmu opakovat. Potom CD-přehrávač přehrál 4 skladby a děti psaly na papír své asociace z jednotlivých skladeb. 1. skladba byla

veselá, 2. smutná, 3. tajemná a 4. vznešená (toto jsou mé názory na skladby). Na tyto cca 2 minutové skladbičky dělaly ratolesti této dílny krátké scénky. Rozdělily se do skupin, podle toho, která skladba se jim líbila. Nejdříve svou scénku zahrály bez hudby, potom s hudbou a nakonec s jinou hudbou, než která k určité scénce patřila. Mezi různými hudebními variantami těchto scének si říkaly, jak se scénka změní, když k ní pustí jinou hudbu, a přidávaly scénkám jména. Poté se rozhýbaly při bubnech. Když už byly rozhýbaní, Petra nechala bubny, začala k nim hrát na klavír a řekla dětem, aby si vzaly nástroje, které tam připravila. Utvořily takovou miniskladbičku, a když dokončily Mozartovo umění, měly 15 minutovou přestávku (která skončila v 11:05).

Po přestávce jsem se přidal i já. Petra vyndala 2 básně od Tolkiena, přeepsané na papíře, a měli jsme si stoupnout do prostoru tak, jaká by ta

báseň (kdybychom ji zhudebnili) byla. Jestli by byla rychlejší nebo pomalejší, veselá či smutná. 1., veselá, šla docela dobře, ale 2. nám moc nešla. Potom Petra odešla a zadala nám úkol, abychom si udělali vlastní píseň. Nejdřív to vůbec nešlo, ale potom jsme se rozjeli. Bylo to fakt super.

Tento seminář se mi líbil ze všech nejvíce. Petra byla navíc asi nejprátelštější ze všech lektorů. (pro ostatní lektory: Promiňte!!!) Když na začátku viděla, že básničky na jména děti opravdu nebaví, pozměnila svůj program. Nejlepší lektorkou týdne je... Petra!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Píseň, kterou jsme složili, Vám nyní předvedu:

*Dílna huudební byla sùper,
moc se nám líbila,
Pétra, byla hrozně fajn
prostě Pétra byla hrozně fájnová*

Loučí se s Vámi Žampus!!!

KRESLENO PÁDLEM

TOBOGÁN – nezávislý vodní, podvodní, přívodní a návodní list nedospělých účastníků Dětské scény.

ČEŘENÍ

Ačkoli ve středním podvečeru dorazil do nivských vod jen jediný škuner (DDS TY-JÁ-TR (Co?! z DDM v Praze 7), nebylo možné jej přehlédnout, respektive přeslechnout, protože začal výrazným zpěvem své japonské písničky. Nadšené kapitánky Dany, vedoucí dětského diskusního klubu, pak seznámil s jejím českým překladem („Hej, Momotaro, hej, Momotaro, co to máš dobrého v batohu. Dej mi knedlík...“).

A protože děti z TY-JÁ-TRu byly skutečně jedinými účastníky dnešního diskusního klubu, byl jeho průběh určován otázkami, které padaly z kapitánských řad. Děti mluvily hlavně o panu Nori, Japonci, který jim s představením pomáhal, a o genezi inscenace („Nori nám přinesl texty v angličtině, my jsme je překládali, scénář první pohádky jsme si psali sami.“ „Nori nám přinášel nápady, př. obě zaječice si maj zpívat stejnou písničku.“ „Ze začátku jsme nacvičovali, jak se chodí v Japonsku, to jsme pak nepoužili.“ „Nori nás naučil bojové pohyby, ty jsme pak použili v písničce.“ „On byl hrozně pohyblivější. Jen tak z kleku se postavil na hlavu. Všechno nám předvedl, třeba Tereze, jak má hrát opici.“).

Dalším tématem bylo srovnávání českých a japonských pohádek („Japonské jsou drastičtější.“ „Jsou tam démoni.“ „Místo koláčů se dávají na cestu knedlíky.“ „Lišej se zvyky, zvířata, která tam žijou, kostýmy.“) a konstatování, že naše české pohádky jsou vlastně taky drastické, ale jinak. A jak děti chápaly zabítí staré ženy a její následnou konzumaci stařeček? „Když jsme to překládali, lekli jsme se. Napřed jsme si mysleli, že je to překlep.“

Závěrem tedy alespoň ve stručnosti, jak herci sami hodnotili práci na inscenaci: „Srandičky.“ „Bylo to dobré.“ „Všichni nám záviděli.“

Příznivý vítr pro TY-JÁ-TR i všechny ostatní soubory!

Klára Tobogánová alias Vodoměrka

POVODÍ

nezávislá recenze na představení

Poslední den jako by přehlídka ztratila dech co se počtu představení týká, neboť jsme viděli jen jedno. „Japonské pohádky“ souboru TY-JÁ-TR z Prahy 7. Zajímavé na inscenaci bylo zejména to, že jejím hlavním autorem byl v Praze žijící japonský divadelník Noriuki Sawa, kdežto vedoucí souboru Radka Tesárková – ač uvedena v programu jako vedoucí souboru i spoluautorka inscenace – se prohlašuje za asistentku režie, organizující a dohlížející na plynulý chod práce. Bohužel pan Noriuki Sawa měl být přítomen a zodpovědět přehršle otázek, které se člověku vnucují nad tematikou, příběhy i jevištními prostředky.

Přestože u nás japonské pohádky čas od času vycházejí a existují v několika různých překladech či převyprávěních, úvodní Pohádku z hor Křes-Křes jsem zatím nikde nenašla – a je docela možné, že překladatelé a zpracovatelé japonských pohádek pro děti měli dobré důvody ji nezařazovat. Žánrově bych ji řadila kamsi mezi evropské pohádky s tematikou vesnického života, někdy nazývané realistické, a pohádky zvířecí. Ale budiž, v žánrově zařazení problém není, ten je v tom, že se Středoevropan těžko dobírá symboliky zúčastněných zvířat, zejména jezevce – možná má svůj stabilní charakter (asi jako v českém folklóru mazaná líška), možná má v Japonsku jezevec nějaké tabu, týkající se jeho snědení, a odtud třeba vychází celá zápleтка. Nevíme – Japonci tu není a vedoucí souboru se po jeho vysvětlení nepídily.

Pohádka o Broskevničkově – Momotarovi se naopak v českých sbírkách japonských pohádek pravidelně objevuje a je také svým příběhem přehlednější, srozumitelnější, neboť se v základních motivech shoduje s řadou pohádek evropských: chlapec se narodí z ovoce (viz dívky zrozené z jablka, z citrónu, z pomeranče...), stane se hrdinou a dosáhne vítězství za pomoci „tří tovaryšů“, s nimiž se cestou rozdělí o jídlo. Myslím, že volba první z obou pohádek nebyla šťastná, a pokud už měl autor inscenace důvod ji volit, bylo by potřeba ji jevištně jasně vyložit – pak by její uvedení mohlo být obohacením naší kultury o jiný pohled na život. Takto ale nevíme, jaký pohled to vlastně je.

Druhý a rovněž velmi podstatný, možná ještě podstatnější problém je v míšení a neutřídění použitých jevištních prostředků, ve směsi stylizace v duchu japonského neiluzivního divadla s prvky či několika rovinnými divadla evropského, oscilujícími mezi zjednodušeným znakovým projevem a dětskou hrou na jedné straně a realistickým či quasirealistickým projevem na straně druhé. Začíná to u scénografické složky: neiluzivní japonské divadlo se odehrává v plném světle, zde se mnohokrát zhasíná a rozsvěcí, vedle dětí, které představují stůl nebo hrnec, projekce broskve, vody, ostrova... vedle znakového vaření jakoby realistická scéna buzení chrápajícího starce... a ovšem i nedůsledné využití jeviště ve tvaru ulice s dvěma hracími prostory – někdy výměna hráčů i jejich prostorů je odůvodněna (jako bych se já jako divák přesunula k jinému hracímu prostoru), vzápětí na to se na jakoukoli divadelní logiku dvojího prostoru rezignuje, někdy se postavy vyměňují, jindy si roli ponechává týž hráč a přebíhá jen ze strany na stranu... Zkrátka a dobře, jakmile se pokouším pochopit řád inscenace, ztrácím se v houští otázek, z nichž řada by mne vůbec nenapadla (např. proč některé děti mají ponožky nové, jiné s obrovskými dírami), kdybych dostala jasný inscenační klíč.

Zřejmě v inscenaci zůstalo z tradic japonského divadla to, co děti zvládly (zajímavé sborové scény démonů se stylizovaným pohybem, stylizovaný zápas), ale těžko by mohly zvládnout vše, neboť jeho herectví vyžaduje mnohaletý trénink. Ale když by to ostatní bylo v řádu důsledně neiluzivního divadla!

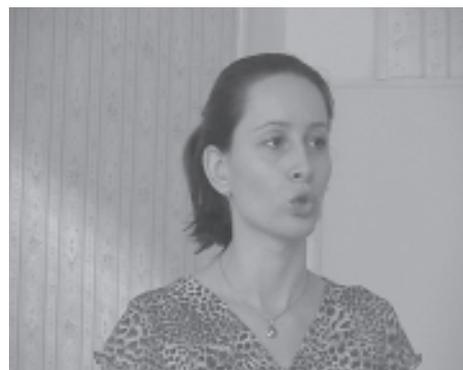
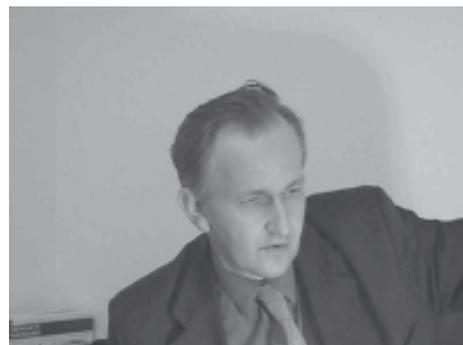
Nerada bych se v poslední den přehlídky pouštěla do zobecňování, ale chtěla bych aspoň vyjádřit na závěr pár postřehů z letošní přehlídky.

Především odjízdim přes všechny výhrady k jednotlivým inscenacím či k jednotlivostem některých dalších s pozitivními pocity a úvahami. Bývala doba před takovými dvaceti, třiceti lety, že jsme z Kaplického divadelního léta, předchůdce dnešní přehlídky, odjízďeli nadšení – ale popravdě řečeno, nadchly nás tehdy inscenace, nad nimiž bychom dnes zlomili hůl už možná v regionálním kole. Dětské divadlo se změnilo směrem k vyšší náročnosti jak témat, tak divadelních prostředků, rozrůznilo se co do typu souborů a inscenací i věkově. Ještě před nějakými pěti, natožpak deseti patnácti lety, bychom inscenaci jako je Čtvrté přikázání kategoricky odmítli jako celek, především kvůli tématu, dnes vážně uvažujeme nad realizací. A možná za rok, za dva nebo za tři přijde někdo, kdo toto téma zvládne uspokojivěji. Možná také za čas uvidíme dětskou pantomimu, která naplní všechny požadavky na dětské divadlo, protože vyjde z tvořivé práce dětí. Možná se někdo chopí podnětu Hany Nemravové, která odvážně sáhla po realistickém obrázku z vesnice 19. století, třeba příští inscenace podle E.A.Poea bude bezproblémová... Ale nedělejme si iluze, vždy budou představení nezdařená, problematická, dobře míněná, ale neúspěšná. Takový je život, takové je divadlo, tak funguje práce s dětmi.

Takže: nashledanou, stojí za to se setkávat.

Eva Machková

KRUHY NA VODĚ

SLEPÉ RAMENO

Částečná kontrolní zpráva ze společné večeře lektorského sboru v restauraci, jejíž jméno sice neznáme, ale říká se tam Na Nivách.

Závěrečné schůze se zúčastnilo celkem 32 lektorů a organizátorů Dětské scény 2002 (včetně redakce, samozřejmě...). Jednání zahájila předsedkyně J. Lhotská, která všechny přítomné s úsměvem přivítala. Ti byli poněkud zaraženi, ale dříve než stačili jakkoli zareagovat, byla schůze přerušena personálem hostince, který účastníky vyzval k objednávkám. Zajímavé je, že celkem 48% účastníků si objednalo malé nebo velké pivo, 10,12% bílé víno a 0,96% nealkoholický nápoj (jistě není náhoda, přátelé, že v tomto výčtu je poloviční člen redakce Žampus, celý člen redakce Remorkér a paní Zina!!!). Dalších 31% účastníků schůze jsme se neodvážili zahrnout do celkové statistiky. Brzy se ale ke slovu dostala opět předsedkyně J. Lhotská a oznámila, že dalším bodem schůze je kulturní vložka, aby lektorský sbor nevyšel ze cviku. Všichni se začali těšit na hodnotný kulturní zážitek, jen Peter Janků nikolivěk – byl to totiž aktérem avizovaného vystoupení, jelikož kuloáry rozšířily zprávu o jeho aktivní písničkářské činnosti. Přesíle se nelze ubránit a tak uchopil podávanou kytaru a pustil se do práce. Nutno podotknout, že publikum bylo nadšeno. Nejen jeho slovenčinou, ale i skvělým výrazem. Abych ale použila to správné zaklínadlo: většinu posluchačů jeho vystoupení velmi oslovilo! Obzvláště závěrečná píseň se slovy: "Všetci sú Slováci, len to zabudli".

Po kulturní vložce začala redakce cítit velký hlad ve svých útrobach (pro polovinu jejich členů to bylo také první jídlo v tomto dni) a jala se objednávat jídlo. Souhrnem to byla 4krát krkovice, 2krát kuřecí řízek, 1krát ryba a několikero toustů. Co si dali ostatní už jsme nesledovali, jelikož nás práce zavolala zpět ke strojům. Vraceli jsme se ve dvou skupinách – nejprve ti zodpovědnější (Žampus, Kosatnice, Matěj a Pavel) a pak ti méně zodpovědní (Remorkér, Potápka a Vodoměrka). Ty zodpovědnější trochu zamrzelo, že Vodoměrka se cestou pokusila vzít si s sebou i housle patřící souboru z Uherského hradiště, který jí je nic zlého netuše půjčil. Ale vše dobře dopadlo. Byly zachráněny i housle a i vydání Deníku číslo 5.

A jak dopadla schůze? Na to se neptejte, my jsme do šesti do rána pracovali!

Za redakci kosatnice Iva

PSÁNO NA VODU

Řeka

Mluvnickým rodem se řeka uchyluje od řady flumen, fluvius, le fleuve, der Fluss, což je řada jedlitě mužská. My si řeku automaticky představujeme jako bytost ženskou, mytizujeme ji do ženskosti se všemy ženskými vlastnostmi půvabu, vláčnosti, plavnosti, úskočnosti, zrádnosti. Této představě napomáhá ovšem vydatně, že všechny české řeky mají jména ženská, takže z mluvnického rodu jménem Rýn, pád, nil, Ebro, Quadalquivir, Mississippi nás ovívá cosi velmi cizího, exotického. Výjimkou je tu snad jen Dunaj, řeka citově anektovaná lidovou písní moravskou a ovšem i slovenskou.

Obdobně ja nám ještě nad určenost mluvnického rodu i voda představou venkoncem ženskou, ostatně ve shodě s národy románskými (aqua!). Nejde nám do hlavy, jak Němec může říkat to voda - das Wasser.

Pavel Eisner,

Čeština poklepem i poslechem

BUBLINA - zvláštní příloha

...
**UŽ
SI NA TEBE
BROUSÍM
DRÁPKY!**

**JESTĚ JEDNOU JIM
PŘIKÝVNI,
A FAKT TĚ
SEŽEROU!**

JÁ JSEM TI TO ŘÍKAL!

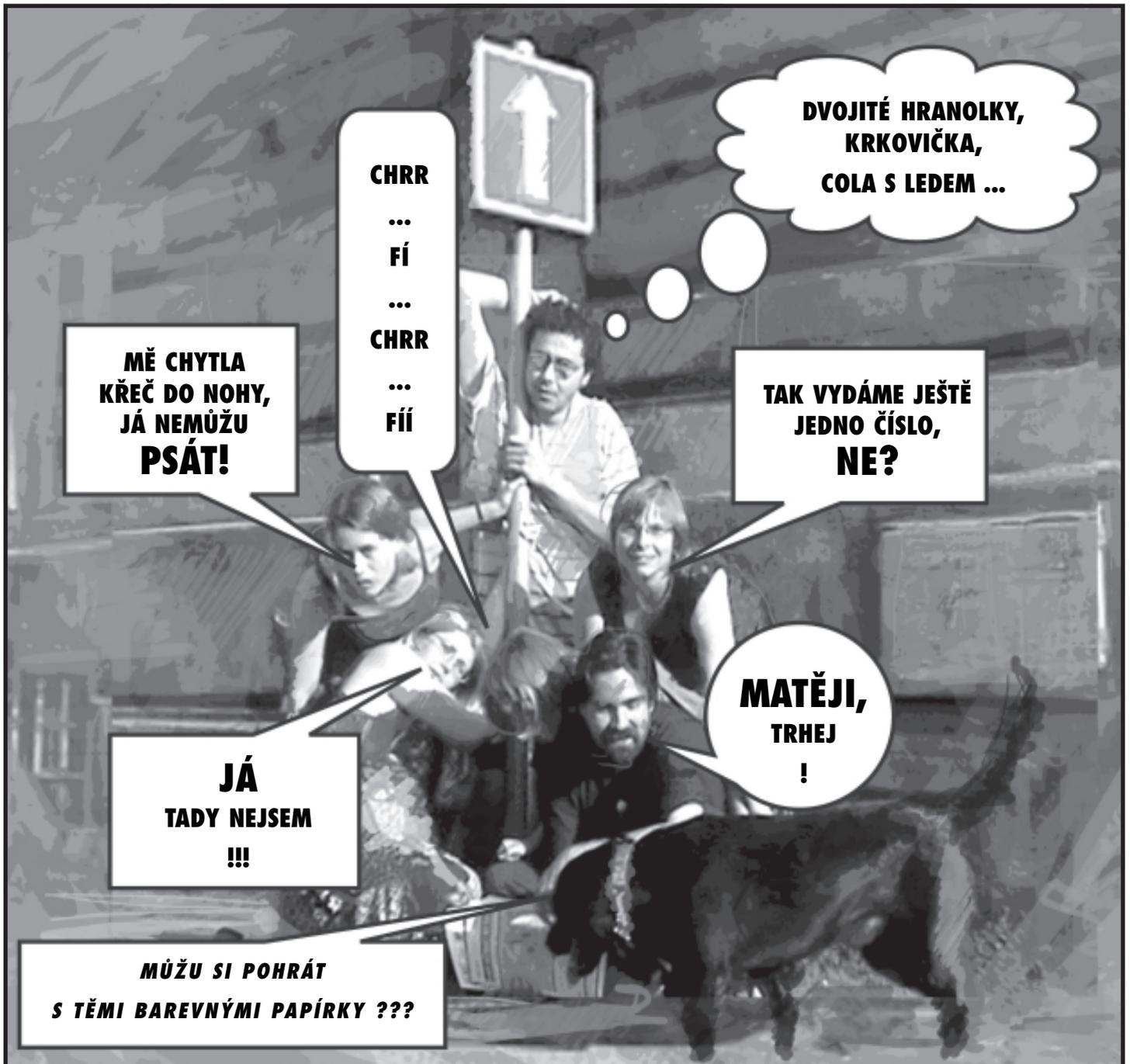
**CO SI TADY
TA
REŽISÉRKA
VYSKAKUJE
!**

**TEDA,
TAKOVOU TĚ
NEZNÁM.
KDES NABRALA TY
GENIÁLNÍ
MYŠLENKY?**

...

BUBLINA

CO DNES

Čtvrtek 20. 6.

7.30 - 8.15 snídaně - soubory

8.30 - 12.00 semináře pro dospělé

seminář B

MěÚ

seminář C

ZUŠ-DT

seminář D

Nivy

VYSVĚTLIVKY:

ND Národní dům

ZUŠ Základní umělecká škola

Nivy Kulturní dům Nivy

kino kino Vesmír

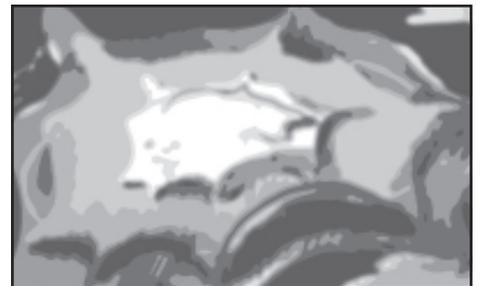
MěÚ Městský úřad

PLIVANEC NAKONEC

*Uf, to bylo vedro,
řekl starý Pedro.
Vylil vody vědro.*

*Uf, to bylo horko,
potop se, ponorko,
chcípni, dřevomorko!*

*Uf, to byla dřina,
žádná kapalina
- krom potu na kusu lina!*

DĚTSKÁ
SCÉNA

Deník Dětské scény - Trutnov 2002. Číslo 5.

Redakce: Iva Dvořáková, Zdeněk Dlabola, Petra Rychecká, Klára Hradílková, Pavel Kocych. Foto: Zdeněk Fibir. Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka - 19.6.2002 v 23.04. Vychází - 20.6.2002 ve 12.00. Náklad - 250ks.

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

Z V L Á Š T N Í P Ř Í L O H A

**V NÁRODNÍM DOMĚ
-
TO JSOU PORCE!
ČEKÁNÍM NA PŘÍBOR
SE NEZDRŽUJU!**

**OPRAVDU
NEMÁŠ S SEBOU MANIKŮRU
?!**

**HLAVNĚ
NEBUĎTE
V KŘEČI!**

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

Z V L Á Š T N Í P Ř Í L O H A

HELENO,
POMOZ MI,
JÁ TO ZELÍ NEMŮŽU
UMAČKAT
!

TEĎ JEN NAJÍT TEN
SPRÁVNÝ KRČEK,
ZAKOUSNOUT A VYSÁT.

A MÁM DALŠÍHO
KÁMOŠE.

A KDYŽ MĚPOMŮŽOU
MŮZY,
ZKUSTE
- ČAROVAT!

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

Z V L Á Š T N Í P Ř Í L O H A

**TAKHLE
TOHO POROTCE CHYTÍŠ
A PAK UŽ JEN RDOUSIT.
CHÁPETE?**

**ŘÍKÁ SE
DO PRDELE
NEBO
DOPRDELE
?**

UTEČ!
**NEBO NA TEBE SKOČÍM
A OŠKUBU TĚ JAKO
RATLÍKA.**